

Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet

Gjeldende vilkår fremkommer i det enkelte tilskuddsbrev. Vilkårene presentert her ble implementert i tilskuddsbrev fra 12. september 2022.

Endre språk? [Standardvilkår for tilskot \(nynorsk\)](#)

Generelle vilkår

Helsedirektoratets tilskuddsmidler skal brukes i tråd med gjeldende lover og regler, og etter forutsetningene gitt i regelverket for tilskuddsordningen og i tilskuddsbrevet. Dette innebærer også krav til at det utøves god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd i gjennomføringen av tilskuddsaktiviteten. Tilskuddsmidlene skal primært anvendes på aktiviteter som er lokalisert og foregår i Norge.

Innvilgede tilskuddsmidler kan ikke omdisponeres til andre formål uten skriftlig godkjenning fra Helsedirektoratet. Tilskuddet kan bortfalle helt eller delvis dersom tilskuddsmottaker endrer planene og/eller forutsetningene som ligger til grunn for tilskuddet. Dersom aktiviteten krever mindre midler enn forutsatt, kan Helsedirektoratet redusere tilskuddet forholdsmessig.

Det er ikke anledning for tilskuddsmottakeren å benytte offentlige midler til å finansiere den samme aktiviteten som allerede er fullfinansiert av offentlige tilskuddsmidler.

Nulltoleranse for mislighold av tilskudd

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan Helsedirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

Direktoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

Praktisering av nulltoleranse for økonomiske misligheter skal ses i sammenheng med gjeldende regelverk for bruk av bevilgede midler og etiske retningslinjer for statstjenesten.

Lønnsmidler og reisekostnader

Lønnsmidler som i hovedsak finansieres av tilskudd, bør ikke overstige det som er rimelig i forhold til statlige lønninger. Reisekostnader må ikke overstige satsene i Statens reiseregulativ. Det vises her til [Statens personalhåndbok \(lovdata.no\)](#).

Utstyr og investeringer

Tilskuddet skal ikke dekke utstyr eller investeringer av varig karakter, dersom ikke annet framkommer i tilskuddsregelverket eller tilskuddsbrevet. Det kan imidlertid dekke nødvendige driftskostnader eller andel av driftskostnader der dette er i tråd med vedtaket.

I tilfeller der utstyr og investeringer dekkes, regnes dette som statens eiendom. Ved salg kan derfor Helsedirektoratet kreve at tilskuddsmottaker tilbakebetaler restverdien.

Offentlige anskaffelser

Virksomheter som foretar anskaffelser med Helsedirektoratets tilskuddsmidler, må etterleve Lov om offentlige anskaffelser og Forskrift om offentlige anskaffelser. Statlige, fylkeskommunale og kommunale organer er omfattet av ovennevnte.

Andre tilskuddsmottakere er omfattet av reglene når de kan regnes som offentligrettslige organer. Det vises her til [forskrift om offentlige anskaffelser § 1-2 \(lovdata.no\)](#).

Etterlevelse av statsstøtteregelverket

Regelverket om offentlig støtte, som oftest kalt statsstøtteregelverket, er en del av den klassiske EU-retten, og Norge er gjennom EØS-avtalen bundet av dette regelverket.

Mottaker er selv ansvarlig for å sikre at tilskuddet ikke direkte eller indirekte blir benyttet til økonomisk aktivitet som kan vri konkurransen eller bygge opp egenkapital. Tjenesten anses å være en økonomisk aktivitet der det offentlige deltar i et marked og tilbyr varer og tjenester i konkurranse med private og andre offentlige aktører.

Tilskuddsmottakere som driver økonomisk aktivitet må treffe tiltak for å unngå ulovlig kryssubsidiering. Tiltakene som tilskuddsmottaker iverksetter skal derfor sikre at aktiviteten som er finansiert av tilskudd holdes atskilt fra den konkurranseutsatte aktiviteten. Dette kan sikres gjennom atskilte regnskaper og fordelingsnøkler for fordeling av indirekte kostnader mellom aktivitetene. Det vises blant annet til [EØS-avtalens artikkel 61 \(lovdata.no\)](#) og [konkurranselovens § 11 c](#).

Rapportering

Tilskuddsmottaker er forpliktet til å rapportere om bruken av midlene til Helsedirektoratet er i henhold til kravene i tilskuddsbrevet. Videre skal tilskuddsmottaker rapportere på måloppnåelse og økonomi/regnskap på en måte som gjør at Helsedirektoratet kan kontrollere at pengene er brukt til formålet i tilskuddsregelverket, tilskuddssøknad og tilskuddsbrev. Transaksjoner mellom nærstående skal gjøres spesielt rede for.

Tilskuddet fra Helsedirektoratet skal brukes til å dekke det reelle finansieringsbehovet for å gjennomføre aktiviteten. Regnskapet skal inkludere alle inntekter som er relatert til aktiviteten finansiert av tilskuddet. Inntekter kan være sykelønnsrefusjoner, deltakeravgifter, kiosksalg, sponsormidler med mer. Det forutsettes at eventuelle priser på varer og tjenester begrenses til et nivå som gjør at tilleggsinntektene ikke blir å anse som økonomisk aktivitet.

Momskompensasjon til frivillige organisasjoner

Eventuelle tilskudd fra momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner skal holdes utenom regnskapet som innrapporteres for aktiviteten. Alternativt skal momskompensasjonen merkes tydelig, slik at et eventuelt overskudd som skyldes momskompensasjon ikke trekkes fra fremtidige tilskudd eller kreves tilbakebetalt.

Ubrukt tilskudd

1. Overføring av tilskuddsmidler til neste år

Hvis det på slutten av året gjenstår ubrukte tilskuddsmidler og aktiviteten ikke er fullført, kan tilskuddsmottaker søke om å få overført tilskuddet videre til neste år. Dette gjelder kun ett år. Dersom mottaker kun skal søke om overføring av de ubrukte midlene kreves en kortfattet søknad pr. e-post. Saksbehandler vurderer behov for ytterligere opplysninger før søknaden om overføring kan behandles.

Dersom tilskuddsmottaker i tillegg til å søke om overføring av de ubrukte midlene ønsker å søke om ytterligere midler det påfølgende året, skal de ubrukte midlene tas med i den nye søknaden som sendes inn i henhold til årlig søknadsprosedyre. Søknadsbeløpet må inneholde informasjon om både ubrukt tilskudd og nytt tilskudd.

2. Tilbakebetaling

Tilskuddsmidler som ikke er benyttet skal oppgis i tilskuddsmottakers rapportering. Ubrakte tilskuddsmidler som ikke søkes overført til neste år, må tilbakebetales til Helsedirektoratet. Har mottaker fått tilskudd fra flere enn Helsedirektoratet til samme aktivitet, vil andelen av de ubrukte midlene som tilsvarer Helsedirektoratets andel av det samlede tilskuddet, bli krevd tilbake.

Helsedirektoratet vil utstede en faktura på beløpet som skal tilbakebetales etter at rapporteringen er behandlet.

Dokumentinnsyn

Tilskuddsmottaker har rett på innsyn i sakens dokumenter, jf. [forvaltningsloven §§ 18 og 19 \(lovdata.no\)](#).

Tilsyn eller kontroller

Rapporter/resultat fra relevante offentlige tilsyn eller kontroller skal sendes inn fortløpende til Helsedirektoratet.

Kontroll av tilskuddsmottakere

Helsedirektoratet kan føre kontroll med at tilskuddet brukes etter forutsetningene i regelverk og tilskuddsbrev. Opplysninger som legges til grunn for innvilgelsen og den etterfølgende rapporteringen skal være riktige. Det vises til [bevilgningsreglementet § 10, 2. ledd \(lovdata.no\)](#).

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller. Direktoratet kan også gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen. Videre har Riksrevisjonen adgang til å kontrollere om tilskudd brukes etter forutsetningene, jf. [lov om Riksrevisjonen § 12 \(lovdata.no\)](#).

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Oppbevaring av dokumentasjon

Helsedirektoratet krever at regnskapsdata og dokumentasjon av opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller rapporteringen, skal oppbevares for kontroll i minimum 10 år etter at tilskuddet ble mottatt. Det vises her til [lov om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte \(støtteprosessloven\) § 8 \(lovdata.no\)](#).

Gi beskjed om endringer

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer, organisasjonsnummer eller tilsvarende er endret.

Først publisert: 06.07.2022 | Sist faglig oppdatert: 18.09.2022